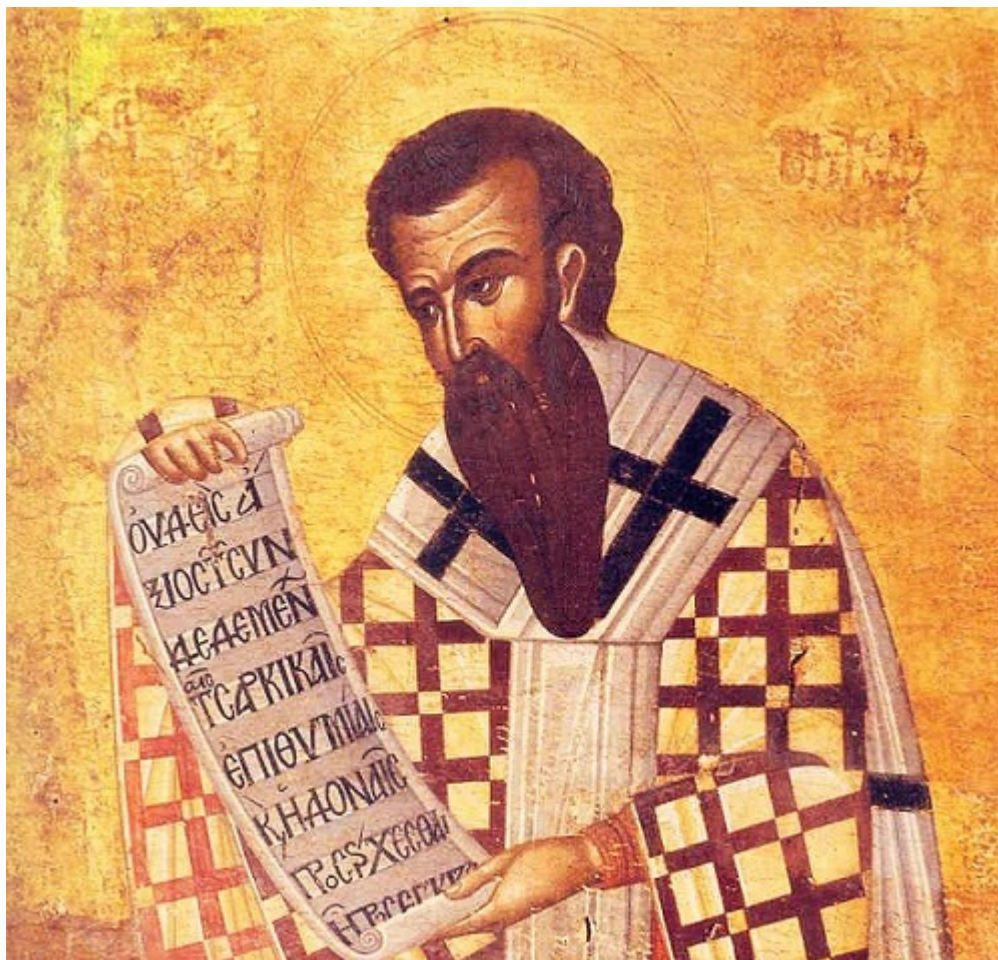

Μ. Βασίλειος: Είναι ασέβεια να λέγωμεν ότι δεν ισχύουν τα παραγγέλματα του αγίου Πνεύματος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Μέγας Βασίλειος.

2. «Πρόσεχε, λέγει, τον εαυτόν σου». Καθένα από τα ζώα έχει εκ φύσεως από τον Θεόν που εδημιούργησε τα πάντα, τας αφορμάς διά την προστασίαν της υπάρξεώς του.

Και θα εύρης εάν επιμελώς παρατήρησης ότι τα πιο πολλά από τα άλογα ζώα δεν έχουν διδαχθή την προφύλαξιν προς αυτό που βλάπτει, και ότι με κάποιαν πάλιν φυσικήν έλξιν σπεύδουν προς την απόλαυσιν των ωφελίμων.

Διά τούτο και εις ημάς ο Θεός που μας παιδαγωγεί έδωκε το μεγάλο τούτο παράγγελμα, διά να προστεθή και εις ημάς με την βοήθειαν της λογικής αυτό το οποίον εκ φύσεως έχουν εκείνα.

Και αυτό που εις τα ζώα κατορθώνεται χωρίς καμμίαν επιστασίαν, αυτό εις ημάς να επιτελήται διά της προσοχής και της συνεχούς επιβλέψεως των λογισμών.

Και να είμεθα πιστοί φύλακες των εντολών που μας έχουν δοθή από τον Θεόν με το να αποφεύγωμεν την αμαρτίαν, όπως τα ζώα αποφεύγουν τα δηλητήρια από τας τροφάς και να επιδιώκωμεν την δικαιοσύνην, όπως εκείνα επιζητούν το φαγώσιμον από την χλόην.

«Πρόσεχε, λοιπόν, σεαυτώ», διά να γίνης ικανός να διακρίνης το βλαβερόν από το σωτήριον.

Επειδή όμως το να προσέχη κανείς σημαίνει δυο πράγματα, αφ' ενός μεν το να

προσηλώνη τα σωματικά μάτια εις τα ορατά, αφ' ετέρου δε το να επιβάλλη με την νοεράν δύναμιν της ψυχής την θεωρίαν των ασωμάτων, εάν μεν είπωμεν ότι το παράγγελμα αναφέρεται εις την ενέργειαν των οφθαλμών, τότε αμέσως θα ελέγξωμεν το ανεφάρμοστον αυτού.

Διότι πώς θα ημπορούσε κανείς με τον οφθαλμόν να ιδή ολόκληρον τον εαυτόν του; Μάλιστα ούτε ο ίδιος ο οφθαλμός χρησιμοποιεί την δράσιν διά τον εαυτόν του.

Δεν επαρκεί διά την κορυφήν, δεν γνωρίζει τα νώτα, ούτε τα πρόσωπα, ούτε την διάθεσιν που είναι εις το βάθος των σπλάγχχνων.

Άρα είναι ασέβεια να λέγωμεν ότι δεν ισχύουν τα παραγγέλματα του αγίου Πνεύματος.

Υπολείπεται λοιπόν να κατανοούμεν την προσταγήν εις την ενέργειαν του νου.

«Πρόσεχε, λοιπόν, σεαυτώ». Δηλαδή από παντού να παρατηρής προσεκτικά τον εαυτόν σου.

Να έχης άγρυπνον το όμμα της ψυχής σου διά την προστασίαν του εαυτού σου.

Κρυφαί παγίδες έχουν στηθή παντού από τον εχθρόν.

Προσεκτικά να παρατηρής το κάθε τι λοιπόν, «διά να γλυτώνης σαν το ζαρκάδι από τα δόκανα και σαν πτηνόν από την παγίδα».

Διότι το μεν ζαρκάδι λόγω της οξυτάτης οράσεως δεν συλλαμβάνεται εις τα δόκανα, διά τούτο φέρει και την επωνυμίαν δορκάς διά την οξυδέρκειάν του, το δε πτηνόν με τα ελαφρά πτερά του πετά υψηλότερα από τον κίνδυνον των κυνηγών, όταν προσέχη.

Κύττα λοιπόν μη φανής κατώτερος από τα άλογα ζώα εις την προστασίαν του εαυτού σου, διά να μη κάποτε, αφού συλληφθής εις τας παγίδας, γίνης θήραμα του διαβόλου, αιχμάλωτος απ' αυτόν εις το να κάμης το θέλημά του.

Απόσπασμα από την ομιλία του Μεγάλου Βασιλείου "Εις το, 'Πρόσεχε τον εαυτόν σου'", όπως δημοσιεύεται στον τόμο "Μ. Βασιλείου έργα 6, της σειράς "Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας, των εκδόσεων Πατερικακή Εκδόσεις "Γρηγόριος ο Παλαμάς". Κείμενο, μετάφραση, σχόλια Βασίλειος Ψευτογκάς.